

Väike-Maarja valla 2024. aasta eelarve lühiülevaade

2024. aasta eelarve koostamisel on vald lähtunud [arengukavast](#) ja [eelarvestrateegiast](#). Eelarve prioriteetideks on haridusvaldkond ja majanduskulude kokkuhoid. Investeeringud on suunatud eelkõige energiasäästlikkuse suurendamiseks vallale kuuluvates hoonetes.

Põhitegevuse tulud

2024. aasta põhitegevuse tulud on prognoositud 2,2% kasvuga. Nimetatud tuludest poole moodustavad maksutulud. 2023. aasta tulumaksu laekumine oli üle 5,3 miljoni euro ehk 8,4% rohkem kui 2022. aastal. Uue eelarvega kavandatud tulumaks on ligi 5,8 miljonit eurot, kasvuprognosis 8,6%. Maamaksu laekus 2023. aastal 385 000 eurot, uue aasta maamaksutuluku hinnatakse 400 000 eurot.

Kaupade ja teenuste müügitulusid on prognoositud 1,2 miljonit eurot, mis on 2023. aasta võrdluses 6% vähem. Enamuse omatuludest moodustavad hooldekodude kohatasud.

Saadavad toetused on 40% põhitegevuse tuludest. Valdav enamus neist toetustest on tasandus- ja toetusfond – nii 2023. kui ka 2024. aastal 4,8 miljonit eurot. Toetusfondi hulgas on üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus, lasteaiaõpetajate tööjõukulude toetus, huvihariduse ja -tegevuse toetus, kohalike teede hoiume toetus ning erinevad sotsiaaltoetused.

Muud tulud on tulud varude müügist, loodusressursside kasutamisest, viivised, trahvid jmt ühekordsed tulud.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud jagunevad kaheksa tegevusvaldkonna vahel ning on majandusliku sisu poolest jaotatud viieks: sotsiaal- ja muud antavad toetused, personali-, majandamis- ja muud tegevuskulud. Suurim põhitegevuse kulu on personalikulu – 66% – ja sellest omakorda 65% moodustavad haridustöötajate töötasud. 2024. aastal tõusis töötasu alammäär 725 eurolt 820 eurole ning põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammääraks on arvestatud varasema 1749 euro asemel 1820 eurot (viimane Vabariigi Valitsuse kehtestatud alammäär on 1803 eurot). Samas mõjutab üldhariduskoolide õpetajate palgatõus ka lasteaiaõpetajate töötasusid.

Suuruselt järgmine põhitegevuse kulu on majandamiskulu (29%), kus kajastatakse kõik jooksvad kulud vallavalitsuse ja hallatavate asutuste tööks vajalike kaupade ja teenuste eest. Kuigi käibemaks on alates käesolevast aastast 22% (senise 20% asemel), on kulude prognoosi puhul arvestatud erinevate kokkuhoiuvõimalustega ning rakendatakse elektriauditite tulemusel leitud säästuvõimalusi.

Sotsiaal- ja muud antavad toetused on kokku 4,4% põhitegevuse kuludest.

Investeeringustegevus

Investeeringustegevuse tulude osas on investeeringuteks saadavad toetused, tulu varude müügist ja intressitulud. Kokku on prognoositud 1,71 miljonit eurot erinevaid investeeringutoetusi.

Investeeringustegevuse kulud on põhivara soetamine, põhivara soetamiseks antavad toetused ja laenu intressikulud. Põhivara soetust on planeeritud 4,26 miljoni euro ulatuses ja põhivara soetamiseks antavaid toetusi 107 000 eurot.

Kõige rohkem rahalisi vahendeid ehk 2,73 miljonit eurot suunatakse haridusvaldkonda: 2,5 miljonit eurot Väike-Maarja lasteaiahoone energiatõhususe parandamine (toetus 891 000 eurot), 160 000 eurot Rakke lasteaia liginullenergiahoone projekt (toetus 105 600 eurot), lisaks Väike-Maarja Gümnaasiumi tehnosüsteemide kaasajastamine ja energiasäästmislahenduste rakendamine, informaatika seadmete soetus, Simuna Kooli ruumikasutuse analüüs ja energiatõhususe auditite läbiviimine.

Majandusvaldkonda investeeritakse 1,28 miljonit eurot: 800 000 eurot Tehno ettevõtlusala arendamiseks (toetus 600 000 eurot), 400 000 eurot teede ja tänavate investeeringud, lisaks ka Vao mängu- ja spordiväljaku arendamine, kinotehnika soetamine ja haldusosakonna tehnika täiendamine.

Tehno 2 rekonstrueerimiseks on eelarves eraldatud 150 000 eurot. Hajaasustuse programmi raames toetatakse valla elanike vee- ja kanalisatsioonisüsteemide, sissepääsuteede ja autonoomsete elektrisüsteemide rajamist kokku 74 000 euroga, millest valla osalus on 50%. Tänavavalgustuse uuendamiseks ja energiasäästlikkuse suurendamiseks on arvestatud 30 000 eurot. Sama summa on eraldatud Kiltis asuva sotsiaalmaja renoveerimiseks. Sotsiaalosakonna eelarves on ka 16 000 eurot ametiauto soetuseks. Lisaks on eelarvesse kavandatud veel Triigi spordihoone akende vahetus, Väike-Maarja raamatukogu energiatõhususe parandamine, Väike-Maarja seltsimaja energiasäästmislahenduste rakendamine.

Finantseerimistegevus

Investeeringute omaosaluse katteks on eelarves kavandatud laenu võtmine kuni 2,65 miljoni euro ulatuses. Sellisel juhul oleks 2024. aasta lõpuks laenukohustisi kokku 5,9 miljonit eurot, laenude tagasimakseteks on eelarvestatud 453 000 eurot. Prognoositav netovõlakooormus on 2024. aasta lõpuks 47%.

	2024 eelarve	2023 tegelikud tulud/kulud	muutus
Põhitegevuse tulud	12 499 004,00	12 282 905,22	2%
Maksutulud	6 191 000,00	5 715 956,93	8%
Kaupade ja teenuste müük	1 229 071,00	1 312 709,34	-6%
Saadavad/saadud toetused	5 024 933,00	5 182 232,35	-3%
Muud tulud	54 000,00	72 006,60	-25%
Põhitegevuse kulud	12 487 810,00	11 652 057,52	7%
Sotsiaaltoetused	415 636,00	383 049,59	9%
Muud antavad/antud toetused	128 927,00	130 559,96	-1%
Personalikulud	8 249 176,00	7 468 794,67	10%
Majandamiskulud	3 629 321,00	3 665 610,19	-1%
Muud tegevuskulud	64 750,00	4 043,11	
Investeeringustegevuse tulud	1 973 257,00	681 125,00	190%
Saadavad/saadud toetused	1 708 257,00	194 488,15	778%
Muud tulud	260 000,00	480 161,73	-46%
Finantstulud ja -kulud	5 000,00	6 475,12	-23%
Investeeringustegevuse kulud	4 538 758,00	1 655 155,48	174%
Põhivara soetus	4 263 084,00	1 441 848,70	196%
Muud toetused	107 244,00	80 642,30	33%
Finantstulud ja -kulud	168 430,00	132 664,48	27%
Finantseerimistegevus	2 196 813,00	181 035,24	
Lühiajalised kohustused	-453 187,00	-368 964,76	
Pikaajalised kohustused	2 650 000,00	550 000,00	
Likviidsete varade muutus	-357 494,00	-314 403,72	